

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **Z.K.**

skazanej za czyn z art. 157 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 maja 2026 r.

zażalenia skaranej

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego
w Nowym Sączu

z dnia 2 kwietnia 2026 r., sygn. akt II WKK 2/26,

o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 18 grudnia 2025 r., sygn. akt II Ka 374/25,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nowym Targu wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2025 r., sygn. akt II K 1102/20, skazał Z.K. za czyn z art. 157 § 1 k.k. i wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat. Wyrok zawiera też inne rozstrzygnięcia wynikające ze skazania.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych od tego wyroku przez oskarżoną, jej obrońcę oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 18 grudnia 2025 r., sygn. akt II Ka 374/25, zaskarżony wyrok zmienił jedynie w zakresie zasądzenia od oskarżonej Z.K. na rzecz oskarżycielki posiłkowej M.K. zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za pierwszą instancję. W pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Obrońca aktualnie skazanej Z.K. sporządziła i wniosła kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zarzucając:

1. rażące naruszenie art. 201 k.p.k., polegające na uznaniu przez sądy obu instancji, że sporządzona w sprawie opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej wraz z opinią uzupełniającą była jasna, pełna i wystarczająca do dokonania ustaleń faktycznych, pomimo że opinia ta nie zawierała odpowiedzi na istotne pytania postawione przez obronę, a dotyczące kluczowych okoliczności sprawy (...),
2. rażące naruszenie art. 5 § 2 k.p.k., polegające na rozstrzygnięciu na niekorzyść skazanej niedających się usunąć wątpliwości wynikających z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej oraz opinii uzupełniającej (...),
3. rażące naruszenie art. 410 k.p.k., polegające na oparciu rozstrzygnięcia nie na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, lecz na selektywnej ocenie materiału dowodowego (...).

W uzupełnieniu kasacji pismem datowanym 16 marca 2026 r. obrońca nadto wskazała na „wadliwość rozstrzygnięcia polegającą na błędnym zastosowaniu art. 72 § 1 pkt 7a k.k., co dodatkowo potwierdza zasadność zarzutów podniesionych w kasacji”.

Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu (dalej: Przewodniczący Wydziału) zarządzeniem z dnia 2 kwietnia 2026 r., sygn. akt II WKK 2/26, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji. W uzasadnieniu podał m.in., że:

- art. 523 § 2 k.p.k. stanowi, iż kasację na korzyść można wnieść w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
- Z.K. wymierzona została kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,

- „w kontekście uregulowania z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k., treść przedmiotowej kasacji (w tym jej uzupełnienia) nie wskazuje, aby została ona wniesiona przez obrońcę z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., obrońca ani nie powołuje się na wymieniony przepis, ani nie zarzuca zaistnienia jednego z uchybień w nim określonych (nawet w uzupełnieniu kasacji obrońca zarzuca obrazę prawa materialnego, tj. art. 72 § 1 pkt 7a k.k., co stanowi przecież względną przyczynę odwoławczą – art. 438 pkt 1 k.p.k.)”.

Obrońca skazanej wniosła zażalenie na to zarządzenie, zarzucając:

„1. błędne uznanie, że kasacja wniesiona na korzyść skazanej jest niedopuszczalna z mocy art. 523 § 2 k.p.k., podczas gdy kasacja zawiera zarzut rażącego naruszenia prawa materialnego, co czyni ją dopuszczalną w świetle art. 523 § 1 k.p.k.,

2. wadliwą ocenę charakteru zarzutów kasacyjnych jako odnoszących się wyłącznie do uchybień określonych w art. 438 k.p.k., podczas gdy zarzut dotyczący naruszenia art. 72 § 1 pkt 7a k.k. ma charakter materialnoprawny i kwalifikowany,

3. pominięcie przy ocenie dopuszczalności kasacji pisma procesowego z dnia 16 marca 2026 r., stanowiącego uzupełnienie i rozwinięcie zarzutów kasacyjnych,

4. naruszenie art. 530 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że kasacja jest oczywiście niedopuszczalna, podczas gdy jej treść wyklucza taką ocenę”.

Stawiając takie zarzuty, obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne, zatem zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy, jako znajdujące oparcie w powołanym w jego treści przepisie prawa, tj. art. 530 § 2 k.p.k. Zgodnie z nim prezes sądu (w świetle art. 93 § 2 k.p.k. jednak nie tylko on), do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia m. in. wtedy, gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 429 § 1 k.p.k. Z kolei ten przepis stanowi, że odmowa przyjęcia środka odwoławczego powinna nastąpić, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Zaskarżone zarządzenie zostało wydane przy prawidłowym przyjęciu, że kasacja wniesiona przez obrońcę skazanej Z.K. jest niedopuszczalna z mocy ustawy. W tym względzie w części motywacyjnej

zarządzenia przywołano art. 523 § 2 k.p.k., który stanowi, że kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Nadmieniono również, że ograniczenie to nie obejmuje kasacji wywiedzionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych i wskazano, że kasacja wniesiona przez obrońcę skazanej nie podnosi zaistnienia tego uchybienia.

Argumentacja, na której oparto zaskarżone zarządzenie jest w pełni prawidłowa, natomiast w sytuacji, gdy realia procesowe sprawy są oczywiste, nasuwa zdziwienie, że autorka zażalenia, podmiot fachowy, je kwestionuje. Inaczej niż brzmi przepis twierdzi, że „zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k., kasacja przysługuje w przypadku rażącego naruszenia prawa materialnego” (przepis ten mówi ogólnie o rażącym naruszeniu prawa) oraz błędnie uważa, że zarzut dotyczący naruszenia art. 72 § 1 pkt 7a k.k. nie należy to katalogu uchybień określonych w art. 438 k.p.k. Zupełnie błędne jest również twierdzenie skarżącej, że o dopuszczalności przedmiotowej kasacji przesądza podniesienie w niej właśnie zarzutu rażącego naruszenia prawa materialnego (w tym względzie zaznaczono, że „zarzut dotyczący naruszenia art. 72 § 1 pkt 7a k.k. ma charakter materialnoprawny i kwalifikowany”). Przepisy art. 523 k.p.k. nie faworyzują kasacji wniesionej z powodu rażącego naruszenia prawa materialnego, w szczególności nie czyni tego art. 523 § 4 k.p.k., który jasno określa kiedy nie ma zastosowania ograniczenie przewidziane w art. 523 § 2 k.p.k. i nie stanowi, że ograniczenie to nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu rażącego naruszenia prawa materialnego. Nie jest zatem zrozumiałe, dlaczego skarżąca uważa, że „ograniczenie wynikające z art. 523 § 2 k.p.k. nie znajduje zastosowania w sytuacji, gdy kasacja oparta jest na zarzucie tego rodzaju uchybienia”.

Zasadnicze znaczenie ma okoliczność, że obrońca nie twierdzi, iż Przewodniczący Wydziału błędnie uznał, że kasacja nie została wniesiona z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., natomiast mniejszej wagi jest to, że niezgodnie z prawdą autorka zażalenia twierdzi, iż zaskarżone zarządzenie „w sposób nieuprawniony redukuje charakter kasacji do zarzutów o charakterze »apelacyjnym«, pomijając jej zasadniczy, materialnoprawny charakter”.

Najwyraźniej nie dostrzegła, że w zarządzeniu jest mowa, iż w uzupełnieniu kasacji zarzucono obrazę prawa materialnego. Nie ma to znaczenia dla oceny zasadności zażalenia, wobec czego tylko na marginesie celowe będzie odnotować, że skoro Z. K. odpis wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem doręczono 14 stycznia 2026 r., a jej ówczesnemu obrońcy 26 stycznia 2026 r. (k. 499 akt sprawy), to owo uzupełnienie kasacji, nadane w urzędzie pocztowym 16 marca 2026 r. (koperta k. 505), zostało złożone z przekroczeniem terminu określonego w art. 524 § 1 k.p.k. W zwykłych okolicznościach nie pozostałoby to bez konsekwencji natury procesowej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, że wydając zaskarżone zarządzenie Przewodniczący Wydziału nie naruszył art. 530 § 2 k.p.k. i orzekł jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]